

Uitvoeringsplan alcoholpreventie en –handhaving, gemeente Zwartewaterland 2016

1. Aanleiding uitvoeringsplan preventie- en handhavingsplan alcohol 2016

1.1. Inleiding

Op 15 januari 2015 heeft de raad van de gemeente Zwartewaterland het preventie- en handhavingsplan alcohol 2015 – 2018 vastgesteld. Hierdoor voldoet de gemeente aan de aangepaste Drank- en Horecawet (DHW) vanaf 1 januari 2014. In dit plan is aangegeven wat de doelstellingen zijn, welke acties worden ondernomen om het alcoholgebruik onder jongeren te voorkomen, op welke wijze uitvoering wordt gegeven aan het handhavingsbeleid en welke resultaten in de periode 2015 – 2018 dienen worden behaald.

De **doelstellingen** zijn:

1. Afname van alcoholgebruik onder jongeren en meer bewustwording onder jongeren en ouders over de risico's van overmatig alcoholgebruik;
2. Afname van alcohol gerelateerde overlast in het publieke domein.

De **beoogde resultaten** zijn:

1. Het percentage ouders van minderjarige ouders dat alcohol drinken onder de 18 afraadt is in 2018 ten minste gestegen naar 40%. In Zwartewaterland ligt het percentage in 2011 op 31%. Laatst genoemde percentage is op basis van de oude leeftijdsgrens (16 jaar);
2. In 2018 is de gemiddelde leeftijd waarop een jongeren voor het eerst drinkt gestegen naar 16 jaar. In Zwartewaterland is dit in 2011 14,7 jaar;
3. Het percentage jongeren t/m 23 jaar dat dronken was in de vier laatste weken van het jaar is in 2018 gedaald naar 18%. In Zwartewaterland is dit in 2011 28%;
4. Het aantal alcohol gerelateerde overlastmeldingen is in de openbare ruimte (en de horeca) in 2018 gedaald met 10%. Aan het eind van 2015 wordt een 0 meting gedaan om het aantal meldingen te bepalen

1.2 Uitvoeringsplan en monitoring

Per jaar wordt een uitvoeringsplan preventie- en handhavingsplan alcohol geformuleerd waarin de acties beschreven zijn die moeten leiden tot de gewenste doelstelling en resultaten. Deze uitvoeringsplannen worden gemaakt samen met de partners politie, jongerenwerk, verslavingszorg, CJG/GGD en schoolmaatschappelijk werk. Op deze wijze kunnen actuele ontwikkelingen worden ingebracht en meegenomen. De in het plan geformuleerde preventieve en handhavingsacties zijn op elkaar afgestemd. Zó wordt de gewenste integrale aanpak in het kader van de DHW gerealiseerd. De interventies zijn gericht op de alcoholverstrekkers zoals

ouders, horeca en verenigingsleven. Tevens zijn er specifieke acties gericht op de jongeren. Het college stelt dit uitvoeringsplan jaarlijks vast.

De GGD Gezondheidsmonitor Jongeren en de politie informatie wordt gebruikt om te toetsen of de acties leiden tot de gewenste doelen en beoogde resultaten. De gegevens van de GGD Gezondheidsmonitor Jongeren 2011 zijn gebruikt om de streefpercentages te benoemen. In 2016 wordt de volgende monitor door de GGD beschikbaar gesteld en wordt inzichtelijk of de ingezette lijn begin 2015 met betrekking tot de beoogde resultaten 1 t/m 3 heeft geleid. Hierdoor kan, indien gewenst, bijsturing van de interventies plaatsvinden en worden verwerkt in het uitvoeringsplan 2017. Het vierde beoogde resultaat wordt gemonitord door de informatie van de politie. Voor de zomer levert de politie deze informatie over 2015 aan middels de gebiedsscan en dan kan worden gekeken of er voortgang is geboekt.

Bewaken voortgang

Gewenste resultaten	2013	2016	2018
1.	31%	Uitkomsten gezondheidsmonitor 2015	
2.	14,7 jaar	Uitkomsten gezondheidsmonitor 2015	
3.	28%	Uitkomsten gezondheidsmonitor 2015	
4.		Daling aantal meldingen wordt op basis van 0 meting politie voor de zomer 2016 bepaald middels gebiedsscan	

1.3 Ontwikkelingen

De raad heeft in september 2015 het kader van het ketenbeleid “Meesturen achter de voordeur” geactualiseerd. De in dit kader genomen besluiten betreffende het aanscherpen van de regels rondom het handhaven en versterken van de alcoholpreventie worden uitgewerkt in dit uitvoeringsplan 2016.

Daarnaast is recent in het Koppeloeverleg ingebracht dat er onder groepen jongeren drugsproblemen worden gesignaleerd. Dit is bevestigd door het jongerenwerk en het CJG. De politie is in samenwerking met het jongerenwerk bezig om dit meer in kaart te brengen. Ook in de omliggende gemeenten wordt door de politie meer drugsgebruik onder jongeren waargenomen. In het door de raad vastgestelde Inrichtingsvoorstel jongerenwerk op 26 november 2015 is aangegeven dat er afspraken zullen worden gemaakt over de aanpak van drugs. In dit uitvoeringsplan zijn preventieactiviteiten gericht op alcohol en drugs opgenomen. Als na de inventarisatie door de politie en het jongerenwerk duidelijker is wat de drugsproblematiek behelst, kunnen nog aanvullende activiteiten worden besproken in het Koppeloeverleg.

Verder is er eind 2015 nog een zorgelijke ontwikkeling geconstateerd door meerdere partijen. Het CJG/De Toegang, het jongerenwerk, het onderwijs en de politie signaleren dat er groepen meisjes zijn die risicovol gedrag vertonen op sociaal media en ook drugs tot zich nemen. Dit signaal is ook aan bod gekomen in het vroegsignaleringsoverleg. Waar mogelijk worden preventieactiviteiten, die worden ingezet in het kader van dit uitvoeringsplan, ook benut voor het vergroten van weerbaarheid op het terrein van social media. Deze activiteiten zijn gericht op de jongeren en op de ouders.

Alcohol- en drugspreventie

Wie	Hoe	Wanneer	Door
Para commerciële instellingen (verenigingen, stichtingen en kerken met een drank- en horeca vergunning)	<ul style="list-style-type: none"> Mogelijkheid bieden om gebruik te maken van een professional die hen helpt bij het opstellen en uitvoeren van het alcoholbeleid (en drugs?)binnen de vereniging. Dit wordt ingezet voor de para commerciële instellingen die hier in 2015 nog geen gebruik van hebben gemaakt. 	Continu	Gemeente/beleidsafd. Jeugd in samenwerking met St. Voorkom en Tactus Verslavingszorg
	<ul style="list-style-type: none"> Samen met verenigingen mogelijkheden verkennen om een gerichte bijeenkomst/activiteit te organiseren voor ouders en jongeren omtrent het thema alcohol- en drugsgebruik. In dit kader kan het programma Puberbrein worden ingezet. 	Continu	Gemeente/beleidsafd. Jeugd in samenwerking met St. Voorkom, Tactus Verslavingszorg en Mindfit
	<ul style="list-style-type: none"> Indien gewenst de faciliteert de gemeente in elke kern een IVA instructie verantwoord alcoholgebruik 	Continu	Gemeente ism jongerenwerk en verslavingszorg (STAP)
	<ul style="list-style-type: none"> Specifiek met de jongerenverenigingen in onze gemeente wordt 1 keer per jaar een gesprek gevoerd over het gevoerde alcohol matigingsbeleid en het ketenbeleid. 	3 ^e kwartaal	Gemeente (beleidsafd. Jeugd en OOV) ism jongerenwerk
	<ul style="list-style-type: none"> Bij nieuwe aanvragen om een drank- en horecaverunning wordt extra aandacht besteed aan het "bestuursreglement". Hierbij wordt beoordeeld of dit in lijn is met de ambitie die de gemeente heeft op het gebied van alcoholmatiging 	Continu	Gemeente/beleidsafd. OOV en externe dienstverlening
	<ul style="list-style-type: none"> Aanhaken bij eventuele landelijke campagnes die gericht zijn op het verenigingsleven en gebruik alcohol en drugs en risicovol gedrag social media 	Continu	Gemeente/beleidsafd. Jeugd ism communicatie
Reguliere Ketenbeleid (gericht op bezoekers, ouders bezoekers en eigenaren)	<ul style="list-style-type: none"> Voor de keten die op een bedrijventerrein staan of bij een boerderij zijn de bepalingen uit de Drank- en horecawet en de bestemmingsplanvoorschriften (agrarisch en bedrijven) van toepassing. Eigenaren van percelen waar een keet wordt geplaatst of aanwezig is moeten een gedoogbesluit hiervoor aanvragen. Onderdeel van dit 	1 ^e kwartaal	Gemeente/beleidsafd. Jeugd

	gedoogbesluit zijn de spelregels die in de vorm van beleidsregels hieraan zijn gekoppeld. De keten die bij een woning staan hoeven dit niet te doen, maar ontvangen wel deze spelregels.		
	<ul style="list-style-type: none"> Eind januari/begin februari wordt een gezamenlijke bijeenkomst georganiseerd voor de keeteigenaren, de bezoekers en de ouders waar de spelregels worden uitgelegd. Tevens wordt door Verslavingszorg uitleg gegeven over effecten van alcohol- en drugsgebruik. De gemeente geeft uitleg over het gevoerde alcohol matigingsbeleid. Deze bijeenkomst wordt tegelijkertijd benut om het gedoogbesluit aan te vragen. 	1 ^e kwartaal	Gemeente/beleidsafd. Jeugd, OOV, Politie, brandweer, Verslavingszorg en Jongerenwerk
	<ul style="list-style-type: none"> Bij signalering van een op handen zijnde commercieel feest bij een keet op een bedrijventerrein wijst de jongerenwerker de bezoekers/jongeren en de eigenaar op de bepalingen uit de Drank- en horecawet en de bestemmingsplanvoorschriften. 	Continu	Jongerenwerk ism gemeente/beleidsafd. OOV en politie
	<ul style="list-style-type: none"> Ouders van bezoekers aan de keten worden nadrukkelijk door de gemeente uitgenodigd om een bijeenkomst van het programma Puberbrein bij te wonen. De ouders van de jongeren op de ledenlijst ontvangen hiervoor een uitnodiging. 	In elke kern minimaal 2 bijeenkomsten per jaar	Gemeente ism Mindfit, het CJG en het jongerenwerk
Eindejaarsketen	<ul style="list-style-type: none"> Tijdens de eindejaarsketen bezoekt een preventist van een verslavingszorginstantie samen met een jongerenwerker alle keten. Voorafgaand aan dit bezoek vindt een gesprek plaats met de keeteigenaren waarbij o.a. de spelregels v.w.b. alcoholverstrekking worden besproken. Ook wordt uitleg gegeven over effecten alcohol- en drugsgebruik en zorgvuldig omgaan met social media. 	4 ^e kwartaal	Jongerenwerk i.s.m. St Voorkom (verslavingszorg)
Ouders	<ul style="list-style-type: none"> Er wordt in elke kern informatieavonden georganiseerd over Puberbrein 	In elke kern minimaal 2 bijeenkomsten per jaar	Gemeente ism Mindfit, CJG en het jongerenwerk
	<ul style="list-style-type: none"> Bij het CJG kunnen ouders altijd terecht voor vragen en advies over alcohol- en drugsgebruik en risicovol gedrag social media onder jongeren 	Continu	Gemeente

	<ul style="list-style-type: none"> • Aanhaken bij eventuele campagnes die gericht zijn op alcohol- en drugsgebruik onder jongeren en risicovol gedrag op social media 	Continu	Gemeente
Onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> • Ouders en jongeren ontvangen tijdens voorlichtingsbijeenkomsten in het basisonderwijs (groep 8) en op het VO informatie over effecten alcohol- en drugsgebruik op kinderen en jongeren en risicovol gedrag op social media. Scholen dienen aan te tonen dat ze deze voorlichting hebben gegeven (totaalpakket afgenomen bij een verslavingszorginstantie) om in aanmerking te komen voor een financiële compensatie van de gemeente 	Continu	Scholen ism gemeente
	<ul style="list-style-type: none"> • Alle basisscholen bieden weerbaarheidsprogramma's aan (bijv. het Marietje Kesselsproject). Een onderdeel hiervan is groepsdruk in combinatie met alcohol- en drugsgebruik en risicovol gedrag op social media. 	Continu	Scholen ism gemeente
	<ul style="list-style-type: none"> • Alle tweede en vierde klas kinderen van het VO nemen deel aan het programma Emovo. Op basis van een vragenlijst krijgen alle kinderen een persoonlijk gezondheidsadvies (voeding, alcohol, roken en bewegen) en worden ze geïnformeerd over relevante websites. Indien gewenst kan een gesprek met een sociaal verpleegkundige worden aangevraagd door de jongere. 	Continu	VO en GGD (loopt via het jeugdgezondheidsbeleid van de gemeente)
	<ul style="list-style-type: none"> • Alle jongeren en hun ouders kunnen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar ene persoonlijk gesprek aanvragen bij een sociaalverpleegkundige. 	Continu	VO en GGD (loopt via het jeugdgezondheidsbeleid van de gemeente)
Reguliere horeca	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren over de aangescherpte spelregels van het Ketenbeleid 	1 ^e kwartaal	Gemeente/beleidsafd. OOV en Jeugd
	<ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijks vindt er 1 gesprek plaats met de horeca om signalen en informatie op het terrein van alcohol en drugs. Het jongerenwerk neemt hiertoe het initiatief. 	Continu	Jongerenwerk

Toezicht & Handhaving Drank- en Horecawet

Wie	Hoe	Wanneer	Door
Toezicht en handhaving bij bedrijfsmatige alcoholverstrekkers	<ul style="list-style-type: none"> Opstellen van zgn. hotspotlijst en afstemmen van de interventiestrategie. Hotspots zijn locaties waar relatief veel jongeren komen en waar bedrijfsmatig alcoholhoudende dranken worden verstrekt. De hotspotlijst is een dynamisch document die op basis van signalen van jongerenwerkers en politie kan worden aangepast. 	Continu	Gemeente/beleidsafd. OOV ism politie en jongerenwerk
	<ul style="list-style-type: none"> Er vindt 6x per jaar een moment plaats waarbij 4 tot 5 steekproeven in Zwartewaterland worden gehouden. Totaal vinden er per jaar dus tussen de 24 en 30 inspecties plaats. De inspecties zijn gericht op de hotspots. Ook op basis van gegronde klachten/meldingen kan een steekproef worden gehouden. Signalen over drugsgebruik en handel worden verzameld en besproken in het Koppeloverleg. 	Continu (6 keer per jaar)	Gemeente
Openbare ruimte	<ul style="list-style-type: none"> Jongeren worden doorverwezen naar Halt als ze opgepakt worden i.v.m. alcohol en/of drugs gerelateerde overlast 	Continu	Politie
	<ul style="list-style-type: none"> Alcohol en drugs gerelateerde overlast meldingen worden in kaart gebracht en doorgegeven aan de gemeente 	Continu	Politie
	<ul style="list-style-type: none"> Politie neemt contact op met ouders indien jongere opgepakt wordt vanwege alcohol en/of drugs gerelateerde overlast. Afhankelijk van de inschatting door de politie kunnen verschillende vervolgacties worden ondernomen. 	Continu	Politie
Keten	<ul style="list-style-type: none"> Het Koppel bezoekt 1 keer in de 6 weken de jongerenketen en gaat met de bezoekers (en hun ouders) in gesprek over het op verantwoorde manier omgaan met alcohol (Vraag: drugs??). Bij het signaleren van problemen (bijv. alcoholverstreking aan minderjarigen of alcoholverkoop) wordt de gemeente in kennis gesteld en vindt een gesprek plaats op het gemeentehuis samen met een medewerker van verslavingszorg. Indien de keten in bezit moet zijn van een gedoogbeschikking wordt bij overtreding uitgegaan van de in de beleidsregels vastgelegde sancties die gelden in die situatie. 	Continu	Koppel

	<ul style="list-style-type: none"> • Indien een nieuwe jongerenkeer wordt aangetroffen, worden de perceeleigenaren en de jongeren gewezen op de verplichting om het gedoogbesluit aan te vragen (van toepassing voor de keten die op een bedrijventerrein staan of bij een boerderij) dan wel kennis te nemen van de spelregels zoals vastgelegd in de beleidsregels Ketenbeleid. Vervolgens wordt er een afspraak gemaakt op het gemeentehuis waarin uitleg wordt gegeven over de beleidsregels en het gedoogbesluit. Indien blijkt dat niet aan de beleidsregels wordt voldaan, wordt een bestuursrechtelijke handhavingstraject gestart. 	Continu	Koppel i.s.m. gemeente (en eventueel verslavingszorg)
--	--	---------	---